

Avocatul Poporului : Reglementarea unor sarcini fiscale pentru anumite categorii de contribuabili încalca principiul fiscalitatii egale

Reglementarea unor sarcini fiscale pentru anumite categorii de contribuabili încalca principiul fiscalitatii egale, mentioneaza Avocatul Poporului (AP) în sesizarea de neconstitutionalitate privind prevederile Legii pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, postata pe site-ul institutiei.

"Legea pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (...) este neconstitutionala prin raportare la art. 16 alin (1) si art. 56 alin (2) din Legea fundamentala, întrucât prin reglementarea unor sarcini fiscale doar în sarcina unor anumite categorii de contribuabili (...) încalca principiul fiscalitatii egale si principiul aplicarii juste a sarcinii fiscale (principiul echitatii)", prevede sesizarea catre CCR.

Din examinarea termenilor de la art. 2, alin. 1, pct. 29, respectiv pct. 40 din Legea nr. 500 din 11 iulie 2002 privind finantele publice, AP a observat ca impozitul este definit ca fiind "prelevarea obligatorie, fara contraprestatie si nerambursabila efectuata de catre administratia publica pentru satisfacerea necesitatilor de interes general", în timp ce taxa reprezinta "suma platita de o persoana fizica, de regula, pentru serviciile prestate acesteia de catre un agent economic, o institutie publica sau un serviciu public".

AP mentioneaza ca, legat de obligativitatea existentei unei contraprestatii pentru suma retinuta cu titlul de taxa, în jurisprudenta ei, spre exemplu, Deciziile nr. 176/2003 si nr. 1202/2010, Curtea Constitutionala a precizat faptul ca, "în conformitate cu principiile generale ale fiscalitatii, orice taxa instituita pentru persoane fizice sau juridice trebuie sa fie urmata de un serviciu sau lucrare efectuata în mod direct si imediat de catre organe sau institutii publice".

"În consecinta, elementul definitiv al taxei îl constituie reglementarea unei contraprestatii pentru suma datorata. Or, din examinarea întregului act normativ nu reiese care este serviciul sau lucrarea efectuata în mod direct si imediat de institutii ca o contraprestatie pentru sumele retinute cu titlul de taxa. Dimpotriva, întreaga reglementare converge spre încadrarea taxei sub forma unui impozit, taxa instituita fiind, în realitate, 'o prelevare obligatorie, fara contraprestatie si nerambursabila', aspecte ce imprima acestei sarcini fiscale caracterul de impozit", potrivit AP.

Avocatul Poporului sustine ca, în conditiile în care nu exista o prevedere expresa privind destinatia sumelor retinute cu titlul de taxa, aceasta sarcina fiscala nu a fost instituita în considerarea unei contraprestatii datorate de stat, ceea ce este contrar art. 56, alin. 2 din Constitutie, potrivit caruia "sistemul legal de impuneri trebuie sa asigure asezarea justa a sarcinilor fiscale".

Odata stabilita natura juridica a sarcinii fiscale instituita prin Legea pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal ca fiind un impozit, consecintele în planul legislatiei atrag necesitatea respectarii de catre legiuitor a urmatoarelor principii: interdictia dublei impozitari, principiul echitatii, principiul egalitatii fiscale, precizeaza AP.

"În ceea ce priveste modul concret de calcul al sarcinii fiscale, observam ca actul normativ criticat opereaza o reconfigurare a sistemului de impozitare doar în privinta unei anumite categorii de contribuabili, introducând un sistem de impozitare proportionala progresiva. Prin efectul acestei interventii legislative, o parte dintre contribuabili sunt impozitati cu o cota unica de impunere de 10% pe venituri, iar o alta categorie de pensionari sunt supusi unei duble impozitari constând în cota unica de impozitare de 10%, la care se adauga o impozitare progresiva pe transe de venit, stabilita în functie de veniturile totale (pensia contributiva cumulata cu pensia necontributiva)", arata AP.

Potrivit sursei citate, sistemul de impozitare trebuie sa fie acelasi pentru toti contribuabilii persoane fizice. "Fara a contesta legitimitatea Parlamentului de a stabili sistemul de impozitare, competenta recunoscuta de art. 61, alin (1) si art. 139, alin (1) din Legea fundamentala, apreciem ca sistemul de impozitare, fie ca este unul organizat sub forma cotei unice, fie sub forma impozitarii progresive, trebuie sa fie acelasi pentru toti contribuabilii persoane fizice, cu respectarea dispozitiilor constitutionale ale art. 16, alin (1) si art. 56, alin (2)", subliniaza AP.

Conform acestuia, dispozitiile art. II din Legea pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal conform carora "prezenta lege intra în vigoare de la data de 1 a lunii urmatoare publicarii în Monitorul Oficial al României, Partea I" au fost adoptate cu încalcarea principiului predictibilitatii legislative în materie fiscala, instituit de prevederile art. 4 din Codul fiscal, în aplicarea caruia "în cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contributii obligatorii noi, se majoreaza cele existente, se elimina sau se reduc facilitati existente, acestea vor intra în vigoare de la data de 1 ianuarie a fiecarui an si vor ramâne nemodificate cel putin pe parcursul aceluia an".